РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ФО
24
СМЕТНА ПАЛАТА

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

КЪМ
ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ НА БЮДЖЕТА,
СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ
НА ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ
КЪМ 31.12.2022 г.

С обяснителната записка Община Септември оповестява финансовата и финансово-счетоводната дейност и политика на Община Септември към 31.12.2022 г. година, отразена по счетоводни сметки и параграфи от Единната бюджетна класификация, както и обвързаните с нея административни и управленски дейности.

Счетоводната дейност в Община Септември и второстепеннните разпоредители с бюджетни кредити към нея се извършва при спазване на нормативните изисквания на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Единната бюджетна класификация, указанията на Министерство на финансите, дадени в ДДС № 20 от 2004 година, други указания на Министерството на финансите и други законови и подзаконови актове и вътрешни правила и инструкции.

Счетоводната дейност на Община Септември през 2022 година се осъществява от общината като първостепенен разпоредител и нейните обособени самостоятелни второстепенни разпоредители с бюджетни -32 броя. Годишният финансов отчет е изготвен и съобразен с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, указанията на Министерството на финансите, ДДС № 20 от 2004 година за прилагане на националните счетоводни стандарти, указанията на Министерството на финансите, издадени и действали през 2013 година, Счетоводната политика за 2014 г. съгласно изискванията на ДДС №14 от 30.12.2013 година и други вътрешни правила и процедури. Спазени са основните принципи, определени в чл.4 от Закона за счетоводството:

Текущо начисляване;
Действащо предприятие;
Предпазливост;
Съпоставимост между приходите и разходите;
Предимство на съдържанието пред формата;
Запазване на счетоводната политика от предходния период;
Независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс;
Документална обоснованост на стопанските операции.

Съгласно указанията на Министерство на финансите отчетността на общината е организирана в три самостоятелни отчетни групи:

- бюджети и бюджетни сметки;
- извънбюджетни сметки и фондове;
- други сметки и дейности.

Консолидацията на отчетните данни на Община Септември е осъществена по същите отчетни групи.

В консолидирания отчет е включена счетоводната информация на бюджетните предприятия и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към общината. За всяка група е изготвен отделен отчет за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове на основание на Единната бюджетна класификация и отделна оборотна ведомост.

Финансовият и счетоводния отчет е съставен в български лева.
В общината отчетността е обособена в две насоки:
- изготвяне на отчети на касова основа;
- изготвяне на отчети на начислена основа.
Записванията са извършени едновременно по счетоводни сметки и параграфи. Счетоводните записвания са двустранни по счетоводни сметки, дейности и параграфи, като в Програмен продукт „ФСД" .
Счетоводната информация е обработена автоматизирано с Програмен продукт на „Информационно обслужване" АД /дирекция „ИТ за МС"/ „ФСД".
Отчетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, както и обобщената оборотна ведомост се съхраняват при първостепенния разпоредител на хартиен и магнитен носител.
Счетоводните записвания са двустранни. Осъществява се равнение на приходите и разходите на касова основа.
Търси се логическа връзка и равенство между параграфи и счетоводни сметки при отчитане на приходите и разходите и при представянето им във двете страни на начислена и на касова основа.
Изработени са месечни и тримесечни касови отчети, както и сборни оборотни ведомости и баланси за всяко тримесечие. Същите са предствани в Министерството на финансите и пред Сметната палата.
Годишния финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, протекли в бюджетната организация през отчетния период. Същия представя точно и вярно имущественото и финансово състояние на общината.

През отчетния период няма наличие на сделки между свързани лица, при които е налице контрол, във връзка с изискването в НСС 24, т.4.1.

1. ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТИ И БЮДЖЕТНИ СМЕТКИ"

1.1 ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В утвърдената счетоводна политика на общината е утвърден минимален праг на същественост за признаване на активите като дълготрайни 500,00 лева.
Дълготрайните активи първоначално се оповестяват по цена на придобиване.
За всички дълготрайни материални и нематериални активи се води аналитична отчетност.
Новопридобитите активи са оценени съгласно вида на актива и утвърдената счетоводна политика на общината.
Изградените като един цял обект ДМА, които се състоят от отделни разграничими съставни части(активи), всеки поотделно отговарящ на критериите за дълготраен материален актив в съответствие с т.3.2 от НСС 16 и т. 16,5,2 от ДДС 20/2004 г. се отчитат по съответните сметки като балансово отчитани активи по сметки от група 20.
Училищните сгради на общинските училища се отчетоха по сметка 2031 – „Административни сгради", а не по сметка 2039 – „Други сгради". По сметка 2031 – „Административни сгради" се отчитат, както сградите на общинска администрация, така и общинските сгради за образователни, социални, здравни, културни, обществени и други мероприятия. По сметка 2039 – „Други сгради" са отчетени сгради, които не са административни и жилищни.
За формиране стойността на капиталовите разходи за обекти, които са осчетоводени в балансовите сметки за ДМА е използвана набирателна счетоводна сметка 2071- „Незавършено строителство, производство и основен ремонт".

Разходите за инфраструктурните обекти са набирани по дебита на сметка 6055 - „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и в края на годината са заведени по сметки 2202 или 2071 в ДСД на общината.

Когато ремонта, основен или текущ е извършен по стопански начин са използвани сметки от група 65 и счетоводни операции по реда на раздел IV на ДДС № 20 от 2004 година. С последващите разходи за ремонт и подобрение на ДМА е завишена балансовата стойност на актива само в случай, че те водят до увеличение на икономическата изгода от използването на съответния актив. Всички останали разходи са отчетени като текущи разходи в отчета за касовото изпълнение на бюджета.

При продажба на ДМА се възлага изготвяне на пазарна оценка на активите от лицензиран оценител и същите са отписвани от съответните счетоводни сметки по цени на придобиване /отчетна стойност/.

Инвентаризирани са актовете за общинска собственост и са осчетоводени по съответните сметки от съответния разпоредител - първостепенен и второстепенен.

От 01.01.2017 г. Община Септември има разработена амортизационна политика, утвърдена със заповед №1839/15.12.2017 г.

Амортизационната политика на Община Септември е неразделна съставна част от Счетоводната политика на Община Септември.

За изготвянето на амортизационната политика на Община Септември са спазени разпоредбите на Закона за счетоводството, Закона за публичните финанси, Постановление № 380/2015 г. на Министерски съвет, СС 4 - Отчитане на амортизациите, ДДС № 05/30.09.2016 г. за начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи от бюджетните организации, ДДС № 20/14.12.2004 г. за прилагането на Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия на Министерство на финансите и други относими нормативни актове.

Начислената амортизация е отразена по дебита на счетоводни сметки 6030, 6033, 6034, 6035, 6036 и 6039 и по кредита на съответните сметки от група 2412,2413,2414,2415,2416,2417,2419 и 2420.

1.2. НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

В общината е определен праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи равен на прага за ДМА **500 лева**. В този вид активи са отчетени програмните продукти и други нематериални дълготрайни активи. ***Програмните продукти се признават балансово като НДМА, независимо от стойността на която се придобиват. НДМА , които са в процес на придобиване се отчитат в сметка 2109.***

НДМА се обезценяват веднъж на две години, считано от 2005 г. На тях се начисляват амортизации считано 01.01.2017 г., съгласно амортизационната политика на общината. За тях не се прилагат разпоредбите за отчитането на преоценката като елемент на собствения капитал.

1.3. КРАТКОТРАЙНИ АКТИВИ

Материалните запаси са класифицирани в следните групи: горива, канцеларски материали, храна, медикаменти и лекарства, учебни материали и помагала, постелен инвентар и облекло, строителни материали, консумативи и резервни части за хардуер, други резервни части и други материали. Материалните запаси при потребление са отписани по метода на: средна претеглена стойност – горива, канцеларски материали, медикаменти и лекарства, учебни материали и помагала, постелен инвентар и облекло, резервни части за хардуер, други резервни части и други материали.

Хранителните продукти и амбалажа на ЦДГ, детските ясли и социалните услуги са изписани по метода на доставна цена.

1.4. ДЯЛОВЕ, АКЦИИ И ДРУГИ ЦЕННИ КНИЖА

Общината притежава мажоритарни дялове и акции в предприятия в:

1. ***„МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР 1-СЕПТЕМВРИ" ЕООД гр. Септември – 100%;***
2. ***„ЕГИДА- ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ" ЕООД в ликвидация – 100%;***
3. ***„Автобусен транспорт-Септември"ЕООД - 100 %-*** **Дружеството е образувано през 2017 г. с капитал 100,00 лв.**
4. ***„Компост-Септември" ЕООД*** **с капитал 100,00 лв.**

Участие в смесени предприятия в страната
в следните дружества:

1. ***„БРОКС-98" ООД гр. Септември – в размер на 24,97 %;***

Дялове и акции в предприятия в страната в:

1. „МБАЛ Пазарджик"АД- в размер на 1,92 %.

Дяловото участие на общината в търговските дружества се отчита през сметка 5111 - „Мажоритарни дялове и акции", 5112 - „Участие в смесени предприятия в страната и 5113 - „Дялове и акции в асоциирани предприятия" и 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната".

1.5.ТЕКУЩИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Всички вземания на общината са оценени в лева при тяхното възникване.

Към 31.12.2022 година има неотчетени служебни аванси по счетоводна сметка 4261, предоставени на подотчетните лица в размер на 15 064,87 лева.

1.6. КАПИТАЛ В БЮДЖЕТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Счетоводните операции, засягащи основния капитал се отразяват след изготвяне на оборотната ведомост и годишното счетоводно приключване съгласно т. 59 от ДДС № 20 от 2004 година.

Общината няма задължения по ползвани банкови кредити.

Към 31.12.2022 година са изплатените са отчетени на касова основа. По дебита на сметка 1993 е отчетено погасяване на дългосрочни кредити от ФЛАГ в размер на 384 280,63 лв.

Крайното салдо към 31.12.2022 година по сметка 4630 е 458 669.38 лева. От тях 148 848 лв. е невъзстановена сума от ползван заем от набирателна сметка през бюджетната 2016 година. През 2017 г. е ползван временен безлихвен заем от набирателната сметка в размер на 53 700 лв., който към 31.12.2017 г. са възстановени 8 900,00 лв. През 2017 г. по кредита на сметка 4630 е осчетоводена сумата от 43 500 лв., която е прехвърлена от проект „Енергийна ефективност" със сметка 7601. Това е заем от 2013 г. между отчетна група ДСД и СЕС. През 2022 г. е ползван заем размер на 61 500 лв.

Задълженията на общината са оценени в лева при тяхното възникване.

Анализираха се задълженията към доставчици в зависимост от срока на плащане, като задълженията с неизтекъл срок за плащане са показани в оборотната ведомост по сметка 4010 - „Задължения към доставчици" в размер на 14 569 579,93 лв.

1.7. ЗАДБАЛАНСОВИ СМЕТКИ

На основание указание от ДДС №4 от 2010 година по счетоводната задбалансова сметка 9200 - „Поети задължения по договор" са осчетоводени поетите от община Септември ангажименти по сключени договори. Оборотите по сметката показват поетите ангажименти и изпълнената част от тях, а салдото - неусвоените към 31.12.2022 година поети ангажименти в размер на 25 114 131,27 лв.

През 2022 година община Септември използва сметки за отразяване на „нови задължения за разходи" и „възникване на ангажименти с незабавна реализация".

Всички просрочени задължения към доставчици към 31.12.2022. са отразени по кредита на задбалансова сметка 9923 – „Просрочени задължения към доставчици" и възлизат на 3 378 188,07 лева в отчетна група „Бюджет.

По сметка 9924 – „Просрочени задължения към персонала" са отразени суми в размер на 45 488,89 лева.

Просрочените вземания към 31.12.2022 година са отразени по задбалансовите сметки от подгрупа 991 – „Статистика на просрочени вземания", същите са посочени и в справката за просрочените вземания и задължения, изготвена по образец и представена като приложение към касовия отчет.

Просрочените несъбрани вземания от клиенти към края на отчетния период са в размер на 142 826,51 лв.

Към 31.12.2022 година по счетоводна сметка 9912 са осчетоводени несъбраните данъци и такси по ЗМДТ в Община Септември от физически и юридически лица в размер на 1 921 841,94 лв. след като представяне на справка от началник отдел на МДТ в Община Септември.

В община Септември по сметка 9110 в отчетна група "Бюджет" стойността на ползваните в дейността дълготрайни материални активи – чужда собственост, в размер на 74 184,80 лв. В оборотната ведомост са отчетени чужди ДА в размер на 74 185 лв., от които 8 940,00 в ОУ "Св.Св.Кирил и Методий" – Ветрен и 65 244,80 лв. при първостепенния разпоредител-община Септември.

По сметка 9110 първостепенния разпоредител-община Септември са както следва:

Сондаж 1-МОСВ	3 332.00 лв.
Сондаж 3-МОСВ	3 332.00 лв.
Сондаж 4-МОСВ	8 335.20 лв.
Сондаж 5-МОСВ	10 786.40 лв.
Сондаж 6-МОСВ	23 137.60 лв.
Каптиран естествен извор №1-Варвара-МОСВ	9 286.40 лв.
Каптиран естествен извор №2-Вет.дол-МОСВ	7 035.20 лв.

1.8. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

Разходите в бюджетното предприятие са основен обект на счетоводно отчитане. В съответствие с чл. 4, ал. 1 от Закона за счетоводството при отчитане на разходите се спазва принципът за текущо начисляване, което означава, че " разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства и се включва във финансовите отчети за периода, за който се отнася". Отчитането на разходите в счетоводството на община Септември е организирано по съответните счетоводни сметки, приходни и разходни параграфи.

Към 31.12.2022 година по сметка 7011 Касови приходи от мита, данъци и осигурителни вноски са 1 856 400,69 лв..

По сметка 7110 Приходи от продажба на услуги са 106 585,45 лв. По сметка 7121 приходи от наем на имущество са 44 679,79 лв. По сметка 7123 Приходи от наем на земя са осчетоводени приходи на стойност 93 418,31 лв. По сметка 7124 са отчетени

приходи в размер на 156 003,41 лв. Приходите от продажба на земя по сметка 7131 възлиза на 1 204 608,55 лв.

Начислен е данък по ЗКПО върху приходите от стопанска дейност в размер на 33 453,91 лв. Сумата е начислена по Дебита на счетоводна сметка 7190 и кредита на сметка 4512.

В отчетността на общината водещо място е определено на текущото начисляване, което изисква приходите и разходите да се начисляват в момента на тяхното възникване при строго спазване на Единната бюджетна класификация. Това се постига с използването на сметки за приходите от раздел 7 - „Сметки за приходи и трансфери" и за разходите от раздел 6.

Постъпилите собствени приходи по сметка 7311 са водени на Програмен продукт „ФСД".

Община Септември е регистрирана по Закона за ДДС. Дневниците за покупки и продажби са обработвани с програмен продукт, разпространяван от НАП.

През отчетната година начисленият ДДС върху продажбите от приходите от стопанска дейност са осчетоводявани по кредита на сметка 4511 - „Разчети по ДДС". Извършвано е обратното начисляване на ДДС върху изплатените суми за дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъци, като същите се начислени по кредита на сметка 4511 и дебита на сметка 6029 - „Други разходи за външни услуги".

Разходите в бюджетното предприятие са основен обект на счетоводно отчитане. В съответствие с чл. 4, ал. 1 от Закона за счетоводството при отчитане на разходите се спазва принципът за текущо начисляване, което означава, че " разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства и се включва във финансовите отчети за периода, за който се отнася". Отчитането на разходите в счетоводството на община Септември е организирано по съответните счетоводни сметки, приходни и разходни параграфи.

Признаването на приходите в Община Септември става по правилата на НСС 18
Приходите се отчитат се като бюджетни, извънбюджетни и други приходи.
Като приходи от стопанска дейност се отчитат приходите от наеми, и продажби на стоки и услуги.
При продажбата на стоки приходът се признава, когато купувачът поеме собствеността върху стоката и заплати нейната Цена.
При продажбата на недвижими имоти приходът се признава, след като правото на собственост бъде прехвърлено на купувача. Когато участието на клиента в собствеността при определени обстоятелства му бъде прехвърлено, преди да му бъде прехвърлено правото на собственост и доставчикът няма да извършва никакви други значими действия, приходът се признава веднага. Ако следва да се извършат други значими действия , приходът се признава след извършването им.
Приходите от данъци и такси с данъчен характер са отчетени на касова основа.
Отчитането на приходите от административни глоби и санкции, които бюджетните предприятия налагат по силата на нормативни актове са начислени на касова основа.
По сметка 43 03 са начислени приходите от наказателни лихви за просрочени местни данъци и просрочена такса за битови отпадъци в размер на 130 036,20 лева.

Приходите от наеми, концесии и продажби на ДМА са отчетени в ГФО на начислена основа.

В началото на отчетния период кредитното салдо по сметка 4230 (Провизии за бъдещи плащания към персонала) е в размер на 631 231,55 лв. В първото тримесечие на 2022 г. провизиите от 2021 г. са сторнирани, като същите са отразени по дебита на сметка 4230 и кредита на сметка 6048 в размер на 631 231,55 лв. Начислените провизии за 2022 г. са в размер на 752 128,14 лв.

Към 31.03.2022. са сторниране и начислените корективи на задълженията към доставчици отчетени по сметка 4971 в размер на 156 258,76 лв.

Към месец декември 2022 г. са начислени нови провизии за задължения, като крайното салдо е в размер на 107 539,67 лв.

2. ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ"

Средствата за усвояване от еврофондове се отчитат по извънбюджетните сметки на общината. При първостепенния разпоредител с бюджетни кредити са разкрити две извънбюджетна сметка с код 7443. Чрез тях става разплащането по проекти към ДФ „Земеделие" и проекти към Кохезионните фондове и Други международни програми. Общата наличност е в размер на 678 823,41 лв.

Банковата наличност в отчетна група „Сметки за средства от ЕС-РА" е в размер на 21 776,13 лв., а банковата наличност по проекти отчитани към „Сметки за средства от EC-NF-KSF" е в размер на 2 791,45 лв.

Редът и начинът за получаване и разходване на такива средства от бенефициенти са регламентирани в ДДС №7 от 2008 година.

При първостепенния разпоредител с бюджетни кредити средствата по еврофондове през годината са разделени за всеки отделен проект в зависимост от вида на проекта по аналитични партиди.

Общинското съфинансиране и авансовото финансиране по проекти не се разходва чрез бюджета на общината, а се превежда от общината като трансфер между бюджетни и извънбюджетни сметки от банкова извънбюджетна сметка 7443. По този начин чрез тази банкова сметка се отчита пълния размер на разходите по съответните проекти. В отчетността за извънбюджетната сметка на общината се включват операции по получаване на тези средства /отчитат се като получен трансфер от извънбюджетната сметка на министерства и ведомства/, извършването на плащанията и всички свързани с тях приходи, разходи и операции с активи и пасиви. Авансовото съфинансиране, когато е заемообразно, се превежда по извънбюджетната сметка от бюджета на общината и се отчита като временни безлихвени заеми между бюджетни и извънбюджетни сметки-прилага се параграф 76-00 от ЕБК, респективно сметки 4614 /в отчетността за извънбюджетните сметки/ и сметка 4624 /в отчетността по бюджета на общината/. В случай, че то не може да бъде възстановено от последващи трансфери от НФ /например поради непризнаване на някои разходи, трансферът е в по-малък размер/ заемът се трансформира в трансфер между бюджетни и извънбюджетни сметки и се вземат съответните записвания на касова и начислена основа. Когато общината извършва предварително плащане от бюджета за разходи или аванси към доставчици преди да бъде одобрен проекта сумите се отчитат като касов разход по бюджета на общината. В случай, в последствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на съответната ОП разходът /авансът/ се сторнира от бюджета /включително, ако се касае за плащане от минали години/ и се преквалифицира като безлихвен от бюджетни и извънбюджетни сметки.

Получаването и разходването от общинските училища на предоставените им от МОМН средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" се извършва чрез бюджетната сметка на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити като се отразяват огледално между бюджетна и извънбюджетна сметка съгласно изискванията на т. 5.1 от ДДС № 6 от 2008 година за предоставяне на средства на бенефициенти по ОП като приходите, разходите и трансфера по параграф 63-01 се отразяват като извънбюджетни операции в кореспонденция с параграф 88-03, а ефективните касови постъпления и плащания, извършени чрез бюджетната сметка 7304 се отразяват на касова основа по параграф 88-03, а на начислена по сметка 4682, 4684.

3. ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"

Чуждите средства вследствие на депозити, гаранции и суми по чл. 37, ал. 1 от ЗСПЗЗ през 2022 година са отчитани по сметка 4831. Сумите по набирателната сметка са отразени аналитично по група 4831 като чужди средства от депозити и гаранции и суми по чл. 37, ал. 4 от ЗСПЗЗ.

Към 31.12.2022 година по група 50 по обобщената набирателна сметка има налични парични средства в размер на 9 438,70 лева.

В отчетна група други сметки и дейности се отчитат земи без прилежащи сгради, които се отчитат по сметка 2201. Към 31.12.2022 година крайното салдо по сметка 2201 е 6 761 005,31 лева. По счетоводна сметка 2071 са отчетени разходи за незавършени инфраструктурни обекти в размер на 17 347 714,17 лв. Завършените инфраструктурни обекти отчетени в отчетна група ДСД са в размер на 38 637 579,10 лв.

Иванка Кръстева Вощанска
Зам Кмет на Община Септември
на основание Заповед №199/17.02.2021 г

*Заличено на основание чл. 5, параграф 1, буква „в" от Регламент /ЕС/ 2016/679.

Изготвил:
н-к отдел ФСБ и г.

*Заличено на основание чл. 5, параграф 1, буква „в" от Регламент /ЕС/ 2016/679.

Финансов отчет, относно който Сметната палата е издала
одитен доклад № 0400213223 от ... 20...

*Заличено на основание чл. 5, параграф 1, буква „в" от Регламент /ЕС/ 2016/679.